

прекршили забрану. Наравно, писац не одржава ову сажетост подстицајних информација о догађањима на нивоу фабуле, па у следећих десетак минута конверзације даје само две нове појединости: Краљица има љубавника с којим проводи део сваке ноћи (љубавни троугао је најчешће коришћена схема односа у грађанским фарсама), док је Краљичин син Доминик, видевши шта се у мајчиним одајама догађа, побегао из земље да би сачувао главу (писац је Доминику наменио улогу побуњеника кратког даха, док је у драматуршком смислу опонент позиције коју заступа Краљица). Уводна сцена – чији су актери Стражар у холу Двора и поручник Кристијан, весник Краљевог доласка – завршава се смрћу обојице. Појављује се Краљица, чија је прва реакција на вест – изненађење да су краљ Освалд и његови ратници још живи, а прва акција, када је схватила да ова двојица не само што сувише знају него о томе и причају, брза одлука да их пошаље њиховим командантима, што значи смртну пресуду. То су прва два од многих догађаја, који припадају времену радње, у којима ће писац користити тзв. скривену радњу која се одиграва иза сцене. Краљев повратак отвара заплет драме који ће најпре бити оличен у краткотрајном дуелу Краљица – Краљ. Суочена са ситуацијом у којој ће морати да одговара на многа неугодна питања (где је Доминик, зашто је толико дворских чиновника убијено и сл.), она с љубавником Романом смишља план „дочека” краља Освалда. Карактеристично је да Краљицу не оптерећује унутрашња борба савести и страсти (она у „самозбору” говори о својој мржњи према Краљу, чију смрт припрема као подневни обед; признаје да „скоро нимало” не воли своју децу, Доминика и Емилију, која, као сведоци прељубе, за њу представљају опасност; да је занима само оно што се догађа у њеној спаваћој соби). Како за бекство више нема времена, љубавници одлучују да током прве ноћи убију Краља, при чему Краљица верује да ће, после Краљеве смрти, остати његова униформа и инсигније и да нико неће приметити ко их носи, јер ниједан грађанин није видео лице свога краља, нити верује да краљ има лице; саветници и генерали познају добро само ознаке власти и униформу, а ако неко и примети промену, мислиће да то само он зна и неће смети о томе да говори јер би био оптужен за издају. (За шездесете године, ово је могло бити богохулно. За Дејана Ђурковића овај принцип из живота безазлено унесен у бајку Велимира Лукића изазива више ужаса него све седмоглаве аждаје из *1001 ноћи*.)²⁴

²⁴ Дејан Ђурковић, *Рококо рестаурација*, Данас, Београд, 16. јануар 1963.